

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

No5

2026 MAY

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 - Texnika fanlari

08.00.00 - Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 2026-yil, may.

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afforovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Pardaev Umidjon Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
05.01.07 – Matematik modellashtirish
05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
05.08.06 – "G'ildirakli va gusenisali mashinalar va ularni ishlatish" (texnika fanlari)
05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 – Makroiqtisodiyot
08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 – Ekonometrika va statistika
08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 – Marketing
08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 – Menejment
08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

АДАПТИВНОЕ БИЗНЕС-ПЛАНИРОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ.....	10
Шарипов Конгратбай Авезимбетович, Исматуллаев Темур Равшан угли	
STERJEN KO'NDALANG KESIM YUZASI ELLIPS SHAKLIDAGI TRANSFORMATORNING QISQA TUTASHUV PAYTIDAGI MEKANIK ZO'RIQISHGA CHIDAMLILIGI	18
Bekishev Allabergen Yergashevich, Yakubova Dilfuza Kuanishovna, Saidova Nozima Akkulovna	
ВЛИЯНИЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОЙ ДИНАМИКИ НА РАЗВИТИЕ СФЕРЫ УСЛУГ: ЭКОНОМЕТРИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕГИОНОВ УЗБЕКИСТАНА.....	26
Мусаева Шоира Азимовна, Муйинжонов Хусейн Алишеревич	
МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ КОМПАНИЙ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО АДАПТАЦИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	35
Габбарова Ильмира Володиевна	
BALAND BINOLAR FASADLARINI PARDOZLASH TEXNOLOGIYALARINI EKSPLOATATSION ISHONCHLILIK VA XIZMAT MUDDATINI UZAYTIRISH ASOSIDA OPTIMALLASHTIRISH.....	41
Amirov Shavkat Rahmatullayevich	
ИНТЕГРАЛЬНАЯ ОЦЕНКА УСТОЙЧИВОГО ЦИФРОВОГО РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ	48
Усманова Азиза Баходировна	
PEREGONDAGI HARAkatNI BOSHqARISH TIZIMLARINI MIKROPROTSESSORLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRILGAN TUZILMAVIY SXEMASINI ISHLAB CHIqISH.....	53
Xujamkulov Eldor G'ayratjon o'g'li	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	62
Alimova Dilafro'z Tohir qizii	
HUDUDLAR KESIMIDA AHOLI O'SISHINING BANDLIK DARAJASIGA TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	68
Xusniddinova Gulnoza Ulug'bek qizi	
QUYOSH FOTOELEKTRIK PANELLARI SAMARADORLIGIGA ATROF-MUHIT OMILLARI VA CHANGLANISHNING TA'SIRI HAMDA ULARNI KAMAYTIRISHGA QARATILGAN INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR.....	67
Botirov Bozorbek, Iskandarova Charos, Avazov Jonibek, Sultonov Abror	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI ..	74
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
INTERPOLATSION TIKLASH ALGORITMLARINING OCR ANIQLIGIGA TA'SIRINI BAHOLASH.....	82
Aliyev Nodirbek Hamidullo o'g'li	
IKORXONALARDA KORPORATIV BOSHqARUVNI TAKOMILLASHTIRISHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI VA INSTITUTSIONAL OMILLARI.....	89
Muxtorova Shaxlo Farxodovna	
O'ZBEKISTONDA QAYTA TIKLANUVCHI ENERGIYA MANBALARINING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARINI EKONOMETRIK PROGNOZLASH.....	101
Qo'ziboyev Behzod Hamidovich	
KPI-BASED PERFORMANCE MANAGEMENT AND ITS IMPACT ON EMPLOYEE PRODUCTIVITY	106
Sultanova Kamila Mukhtorali kizi	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	111
Tursunxo'jayev Sardor Jamoliddin o'g'li	

MHXS STANDARTLARIGA O'TISH: KORXONALAR UCHUN AMALIY MUAMMOLAR VA YECHIMLAR	117
Eshniyazova Yulduz Yuldashbayevna	
TURMUSH FAROVONLIGINI BAHOLASHNING KO'P O'LCHOVLI USULLARI VA MEZONLARI	123
Turdikulova Moxira Maxmasharifovna	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING MOLIYAVIY-IQTISODIY IMPERATIVLARI	127
Kaxorova Zamira Safaraliyevna	
YENGIL SANOAT KORXONALARIDA RO'Y BERISHI MUMKIN BO'LGAN BAXTSIZ HODISALAR VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI	132
Dehqonov Oyatillo Mansurbek o'g'li, Abduraxmanov Abdurashid Ataxanovich	
VTULKA DETALINI ISHLAB CHIQRISHDA SHTAMPLASH TEXNOLOGIK JARAYONINI ISHLAB CHIQISH...	143
Abdullayev Fatxulla, Xasanov Kamoliddin, Yolg'ashova Madina, Jo'rayev Muhiddin	
JAHON MOLIYAVIY TIZIMINING TRANSFORMATSIYASI.....	147
Qobilova Nodira Qayumjon qizi, Normurodov X.E.	
KORXONALARDA "TEJAMKOR ISHLAB CHIQRISH" KONSEPSIYASIDAN FOYDALANISHNING XORIJ TAJIRIBASI	151
Mamasoliyev G'ayratbek Maxamadyusupovich	
HUDUDIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA MAHSULOT EKSPORTINI DIVERSIFIKATSIYALASH YO'LLARI.....	156
Mamadjanova Tuyg'unoy Axmadjanovna	
PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ASOSIDA YUQORI QO'SHILGAN QIYMATLI MAHSULOTLAR ULUSHINI KENGAYTIRISH	161
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna	
AHOLINING MOLIYAVIY SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA MIKROLOYIHALARNING O'RNI	166
Irgashev Anvar Farxodovich	
XALQARO KOMPANIYALARDA INNOVATSION BOSHQARUV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI.....	173
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ИССЛЕДОВАНИЕ ПРОЦЕССА ДЕГРАДАЦИИ КОМПОНЕНТОВ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ МОДУЛЕЙ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ КЛИМАТИЧЕСКИХ ФАКТОРОВ: ЛИТЕРАТУРНЫЙ ОБЗОР	178
Дыскин Валерий Григорьевич, Курбанов Юнус Муртаза угли, Жубаназаров Ринат Шапагат Улы	
RIVOJLANGAN DAVLATLARDA CHIQINDILARNI QAYTA ISHLASH TIZIMINING INSTITUTSIONAL ASOSLARI	184
O'tbosarov Abrorbek Adxamjon o'g'li	
DAVLAT ORGANLARI VA TASHKILOTLARI ICHKI AUDITORLARINING PROFESSIONAL AXLOQ QOIDALARINI ISHLAB CHIQRISH.....	189
Xamidova Zarifa Urol qizi	
AUDIT JARAYONIDA DALIL OLISH VA UNING MUAMMOLARI.....	196
Ro'zmetov Mansur	
O'ZBEKISTONDA IJTIMOYIY TURIZMNI QO'LLAB-QUVVATLASH MEXANIZMI VA ULARNING SAMARADORLIGI.....	200
Shaydulova Marjona Alisher qizi	
KORXONALARNING MOLIYAVIY HOLATINI IFODALOVCHI KO'RSATKICHLAR VA ULARNING MOLIYAVIY TAHLILI AHAMIYATI.....	205
Rizoyev Farrux Hikmatilloevich	
NAMANGAN VILOYATIDA KICHIK SANOAT ZONALARIDA IQTISODIY SALOHİYATNI TAKOMILLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH MASALALARI.....	210
Turaboev Ibroxim Ismoil o'g'li	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	215
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ В КОМПАНИЯХ С ГОСУДАРСТВЕННЫМ УЧАСТИЕМ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ	225
Юсупов Зойиржон Ровшан угли, Жумаев Улуғбек Нодирбекович ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНЫХ ЛОГИСТИЧЕСКИХ ИЗМЕНЕНИЙ.....	231
Тожалиев Шохрух Талип ўғли GAMES ARE A POWERFUL TOOL FOR IMPROVING LANGUAGE LEARNING	236
Kulakhmedova Gulnora Abdurahimovna O'ZBEKISTONDA TIJORAT BANKLARINING INNOVATSION XIZMATLARI ORQALI KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISH	241
Azlarova Aziza Axrorovna AVTOMOBIL SANOATIDA MAHALLIYLASHTIRISH JARAYONLARINI BOSHQARISH VA RISKLARNI KAMAYTIRISH MEKANIZMLARI.....	248
Marufxanov Davron Hasanovich O'ZBEKISTONDA KICHIK BIZNES VA YOSHLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING YANGI IMKONIYATLARI: 2026-YIL ISLOHOTLARI VA ISTIQBOLLARI.....	255
Isakjanova Saboxat Muhamedovna MINTAQA IQTISODIYOTI VA SANOATNING RIVOJLANISHI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIKNING NAZARIY YONDASHUVLARI.....	263
Jalolova Muazzamxon Akbarjonovna DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISHNI JORIY ETISHDA ASOSIY MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH YO'LLARI.....	268
Anvar Deberdiyev RAQAMLI XIZMATLARNING O'ZBEKISTON TASHQI SAVDO BALANSIDAGI O'RNI	272
Latipova Shaxnoza Maxmudovna, Normurodova Zuhra Orzimurod qizi TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	278
Ruzibayeva Nargiza Hakimovna IQTISODIY TIZIMDA TADBIRKORLIK VA TADBIRKORLIK QOBILiyATIGA YANGICHA YONDASHUV.....	283
Tadjiev Bexzod Umidjanovich OTMNI MOLIYAVIY TA'MINLASHNING INNOVATSION MOLIYAVIY MODELLARI.....	290
Tuxliyev Bozor Karimovich TOG'-KON SANOATI KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIMLARNI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI	293
Abirova Nargizabonu TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATIDA INNOVATSION LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISHNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	298
Ro'ziyeva Maftuna Yusufovna OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA IQTISODIY KO'RSATKICHLAR DINAMIKASINING EMPIRIK TAHLILI	303
Sharipova Shahlo Istamovna METROLOGIYANING ILMIY-METODIK ASOSLARI VA UNING ZAMONAVIY RIVOJLANISH TENDENSIYALARI.....	308
Maxmudov Dostonbek Soyibjon o'g'li SANOAT KORXONALARIGA KIRITILGAN INVESTITSİYALAR SAMARADORLIGINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	312
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna O'ZBEKISTONDA RAQAMLI DAVLAT BOSHQARUVI TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	317
Ibragimova Saodat, Mirhamidova Dilorom, Shagaipova Gulchehra	

OLIY TA'LIM BITIRUVCHILARI SONINING JISMONIY SHAXSLAR DAROMAD SOLIG'IGA TA'SIRI VA INSON KAPITALI ORQALI IJTIMOYIY XARAJATLARNI BOSHQARISH.....	323
Primova Nigora Ikrom qizi	
GLOBAL BIZNESDA INNOVATSIYALARNING ROLI: YANGI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHGA STRATEGIK YONDASHUVLAR	331
Raxmankulov Sherzod Shokirovich	
ELEKTRON TIJORAT BILAN SHUG'ULLANUVCHI KORXONALARDA MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASI..	337
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
KICHIK BIZNESDA INVESTITSIYA SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	341
Xakimov Akbar Anvarovich	
FOTOELEKTRIK TIZIM SAMARADORLIGIGA HARORAT, SOYALANISH VA DEGRADATSIYA OMILLARINING TA'SIRI.....	344
Majidova Maxliyo A'zam qizi	
ISSIQLIK TEXNIKASIDA IKKILAMCHI BUG'DAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	354
Komilova Nodira Abdirahmon qizi	
STUDY OF THE INFLUENCE OF MEMBRANE REACTOR ON METHANE CONVERSION WITH WATER VAPOR AND CARBON OXIDE (IV).....	362
Umida Shabarova, Sugdiyana Abdurasulova	
ESG MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS OF UZBEKISTAN: EVALUATION PRACTICES, KEY DETERMINANTS, AND STRATEGIC PRIORITIES.....	367
Sanemkhan Abdullaeva	
UMUMIY O'RTA TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MENEJMENTNING O'RNI VA AHAMIYATI	375
Boymirzayev Doniyorbek Anvarjon o'g'li	
PEDAGOGIK MAHORATNI OSHIRISHDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH ORQALI TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRADIGAN PLATFORMA ISHLAB CHIQLASH	379
Salomov Shokirjon, Boboyev Shavkat, Normamatov Xayriddin	
ПОВЫШЕНИЕ ОГНЕСТОЙКОСТИ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ ВТОРИЧНОГО ПОЛИЭТИЛЕНА.....	386
Назаров Феруз, Назаров Фарход, Ахмедова Фазилат, Элмуродов Элгез, Янгибоев Асадбек	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	391
Berdiyev Jasur Qo'ldoshevich, Rasulov Akmal Xurshid o'g'li	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	397
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
MADANIY MEROS OBYEKTLARINING TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDAGI STRATEGIK AHAMIYATI	403
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
EKSPORT VA IMPORTDA TRANSPORT LOGISTIKASINING AHAMIYATI.....	407
Yodgorova Shaxnoza Xayridinovna, Bazarova Sevinch Salim qizi	
XORAZM VILOYATINING IQTISODIY SALOHİYATI VA TRANSPORT INFRATUZILMASINING TARKIBI HAMDA JORIY HOLATI	411
Karimova Shaxnoza O'ktamovna	
TURISTIK KORXONALAR INNOVATSION FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING METODOLOGIK ASOSLARI.....	418
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ JOYLARIDA TURIZM XIZMATLARI INFRATUZILMALARINI RIVOJLANTIRISH	423
Xalimov Shaxboz Xalimovich	
AKTIVLAR QADRSIZLANISHI XARAJATLARINING MOLIYAVIY VA SOLIQ HISOBOTLARIGA TA'SIRI.....	427
Jarimbetov Ajiniyaz Kurbanbaevich	

MUHANDISLIK GEOMETRIYASI VA KOMPYUTER GRAFIKASI FANLARINI O'QITISHDA MULTIMEDIA VA INTERAKTIV TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM NATIJALARIGA TA'SIRI: AUDIO VA VIDEOTEKNOLOGIYALAR IXTISOSLIGI MISOLIDA EMPIRIK TADQIQOT.....	430
Utkirova Mamura Faxriddin qizi	
HUDUDIY TADBIRKORLIK TIZIMIDA INVESTITSION RESURSLAR SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING INSTITUTSIONAL VA EKONOMETRIK YONDASHUVLARI	436
Isakov Axmadali Esanbayevich	
MINTAQAVIY OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARINING INNOVATSION RIVOJLANISHIGA INVESTITSION RESURLARNING TA'SIRINI EKONOMETRIK BAHOLASH	444
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li	
XABAR ALMASHISHGA ASOSLANGAN MARKETINGDA ISTE'MOLCHILARNING SHAXSIY HAYOTINI KUTILMALARI	452
Raxmatova Sitora Shuxratjon qizi	
DAVLAT ISHTIROKIDAGI KORXONALARNI OPTIMALLASHTIRISH VA SOG'LOM RAQOBAT MUHITINI SHAKLLANTIRISH: XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT SEKTORINI INSTITUTSIONAL ISLOH QILISHNING QIYOSIY TAHLILI	461
Sharapov Umidjon Shavkatovich	
ZAMONAVIY SERVIS KOMPANIYALAR TANNARXINI ANIQLASHNING DOLZARB YO'NALISHLARI	471
Berdiyeva Dilfuza Axatovna	
NAVOIY VILOYATINING TURISTIK OBYEKT LARI VA ULARDAN SAMARALI FOYDALANISH ORQALI REKREATSION TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI TAHLILI	477
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
INVESTITSIYALAR HAJMINI OSHIRISHGA QARATILGAN CHORA-TADBIRLAR VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	483
Alimova Dilafro'z Tohir qizi	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TADBIRKORLIKNI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich	

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA TADBIRKORLIKNI RAG‘BATLANTIRISH MEXANIZMLARI

Suvonov Ibrohim Izbosarovich

University of Business and Science,
Moliya kafedrası dotsenti

E-mail: suvonovibrohim1@gmail.com

ORCID: 0009-0009-7153-9728

Annotatsiya. Ushbu maqolada raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag‘batlantirishning zamonaviy mexanizmlari, ularning iqtisodiy rivojlanishga ta’siri hamda biznes muhitini yaxshilashdagi ahamiyati tahlil qilingan. Shuningdek, elektron tijorat, raqamli platformalar, onlayn moliyaviy xizmatlar va innovatsion texnologiyalarning tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishdagi o‘rni yoritilgan hamda ilmiy takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so‘zlar: tadbirkorlik, raqamli iqtisodiyot, kichik biznes, moliyaviy qo‘llab-quvvatlash, soliq imtiyozlari, bandlik, mexanizm, innovatsiya.

Аннотация. В данной статье проанализированы современные механизмы стимулирования предпринимательства в условиях цифровой экономики, их влияние на экономическое развитие, а также значение в улучшении бизнес-среды. Кроме того, раскрыта роль электронной коммерции, цифровых платформ, онлайн-финансовых услуг и инновационных технологий в развитии предпринимательской деятельности, а также разработаны научные предложения.

Ключевые слова: предпринимательство, цифровая экономика, малый бизнес, финансовая поддержка, налоговые льготы, занятость, механизм, инновация.

Abstract. This article analyzes modern mechanisms for stimulating entrepreneurship in the conditions of the digital economy, their impact on economic development, and their importance in improving the business environment. In addition, the role of e-commerce, digital platforms, online financial services, and innovative technologies in the development of entrepreneurial activity is highlighted, and scientific proposals have been developed.

Keywords: entrepreneurship, digital economy, small business, financial support, tax incentives, employment, mechanism, innovation.

KIRISH

Respublikamizda iqtisodiy islohotlarni chuqurlashtirishning ustuvor yo‘nalishlaridan biri raqamli iqtisodiyot sharoitida kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirishdan iborat. Tadbirkorlikning milliy iqtisodiyotdagi yetakchi o‘rni, eng avvalo, yalpi ichki mahsulot (YAIM) hajmini oshirish, yangi ish o‘rinlarini yaratish, aholi bandligini ta‘minlash hamda iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish jarayonlarida yaqqol namoyon bo‘lmoqda.

Yangi O‘zbekistonning 2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Taraqqiyot strategiyasida ham iqtisodiyot tarmoqlarini raqamlashtirish, innovatsion faoliyatni kengaytirish va tadbirkorlik subyektlarini zamonaviy texnologiyalar asosida qo‘llab-quvvatlash ustuvor vazifalardan biri sifatida belgilangan [1]. Shu bilan birga, elektron davlat xizmatlari, raqamli to‘lov tizimlari, elektron tijorat platformalari hamda onlayn moliyaviy xizmatlarning joriy etilishi tadbirkorlik faoliyatini samarali tashkil etish imkoniyatlarini yanada kengaytirmoqda.

Bugungi kunda tadbirkorlikni rag‘batlantirishning zamonaviy mexanizmlari sifatida soliq imtiyozlari, imtiyozli kreditlash tizimi, startap loyihalarni moliyalashtirish, biznes-inkubatorlar hamda texnoparklar faoliyati muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, raqamli texnologiyalar asosida biznes yuritish tizimining rivojlanishi tadbirkorlik subyektlarining raqobatbardoshligini oshirishga hamda ularning iqtisodiy faolligini yanada kuchaytirishga xizmat qilmoqda [2].

Mazkur omillar raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag‘batlantirish mexanizmlarining iqtisodiy o‘sishga ta’sirini ilmiy jihatdan chuqur tahlil qilishni dolzarb ilmiy-amaliy masalaga aylantirmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag'batlantirish mexanizmlariga oid ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, mazkur yo'nalish iqtisodiyotni modernizatsiya qilish va innovatsion rivojlantirishning muhim omillaridan biri sifatida keng tadqiq etilmoqda. Xususan, iqtisodchi olim Joseph Schumpeter tadbirkorlikni innovatsiyalar bilan chambarchas bog'liq jarayon sifatida baholab, tadbirkorlarni iqtisodiy taraqqiyotning asosiy harakatlantiruvchi kuchi sifatida ta'riflaydi. Uning nazariyasiga ko'ra, yangi texnologiyalarni amaliyotga joriy etish hamda raqamli yechimlardan foydalanish iqtisodiy tizim samaradorligini oshirishga xizmat qiladi [4].

Zamonaviy ilmiy tadqiqotlarda raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi bilan bir qatorda elektron tijorat, raqamli platformalar, fintech xizmatlari, sun'iy intellekt va avtomatlashtirish tizimlarining tadbirkorlik faoliyatiga ta'siri keng o'rganilmoqda. Xususan, elektron to'lov tizimlari hamda onlayn bank xizmatlari tadbirkorlik subyektlari uchun moliyaviy operatsiyalarni tezlashtirish, xarajatlarni optimallashtirish va bozor imkoniyatlarini kengaytirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Mahalliy iqtisodchi olimlarning ilmiy ishlarida ham kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni raqamlashtirish, davlat xizmatlarini elektron shaklga o'tkazish hamda innovatsion infratuzilmani rivojlantirish masalalariga alohida e'tibor qaratilgan [5]. Tadqiqotlar natijalariga ko'ra, raqamli texnologiyalarni tadbirkorlik faoliyatiga keng joriy etish iqtisodiy samaradorlikni oshirish, yangi ish o'rinlarini yaratish hamda milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligini yanada mustahkamlashda muhim omil hisoblanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag'batlantirish mexanizmlarini o'rganishga qaratilgan bir qator ilmiy-uslubiy yondashuvlardan foydalanildi. Xususan, tahliliy yondashuv asosida tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashning huquqiy, iqtisodiy va tashkiliy mexanizmlari ilmiy jihatdan o'rganildi.

Shuningdek, qiyosiy tahlil usuli yordamida xorijiy mamlakatlar tajribasi hamda mahalliy amaliyot o'zaro solishtirilib, ularning samarali jihatlari aniqlashtirildi. Empirik tahlil asosida kichik biznes subyektlari faoliyatida uchraydigan mavjud imkoniyatlar, raqamli texnologiyalarni qo'llash darajasi hamda tadbirkorlikni rivojlantirish omillari tahlil qilindi.

Tadqiqot jarayonida uzluksiz rivojlanish modeli asosida tadbirkorlik salohiyatidan samarali foydalanish darajasi texnik-iqtisodiy mezonlar orqali baholandi. Shu bilan birga, tadqiqotning metodologik asosini tadbirkorlik subyektlarining iqtisodiy salohiyatini oshirish, davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining ta'sirini tahlil qilish hamda investitsiya jarayonlari samaradorligini baholashga qaratilgan ilmiy yondashuvlar tashkil etdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag'batlantirish mexanizmlarini takomillashtirish kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyati samaradorligini oshirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Xususan, elektron tijorat platformalari, raqamli to'lov tizimlari, onlayn kreditlash xizmatlari hamda davlat xizmatlarining raqamlashtirilishi tadbirkorlik subyektlari faoliyatini soddalashtirib, ularning bozor imkoniyatlarini yanada kengaytirmoqda.

Tahlillar natijalariga ko'ra, raqamli texnologiyalarni qo'llayotgan tadbirkorlik subyektlarida ishlab chiqarish xarajatlarining qisqarishi, xizmat ko'rsatish sifati oshishi hamda mijozlar bilan aloqalar samaradorligining yaxshilanishi kuzatilmoqda. Ayniqsa, elektron savdo tizimlari orqali mahsulot va xizmatlarni ichki hamda tashqi bozorlarga tezkor yetkazib berish imkoniyatlari kengayib bormoqda. Bu esa tadbirkorlik subyektlarining raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qilmoqda [3].

Shuningdek, davlat tomonidan tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashga qaratilgan soliq imtiyozlari, subsidiyalar hamda imtiyozli kreditlash tizimlari raqamli biznes faoliyatini rivojlantirishda muhim rag'batlantiruvchi mexanizm sifatida namoyon bo'lmoqda. Startap loyihalarni moliyalashtirish, biznes-inkubatorlar va texnoparklar faoliyatining kengayishi esa innovatsion tadbirkorlik rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Tadqiqot davomida raqamli iqtisodiyot imkoniyatlaridan yanada samarali foydalanish uchun ayrim yo'nalishlarni rivojlantirish zarurligi ham aniqlandi. Jumladan, ayrim hududlarda raqamli infratuzilmani yanada takomillashtirish, internet xizmatlari sifatini oshirish hamda tadbirkorlarning raqamli ko'nikmalarini rivojlantirish dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Bundan tashqari, kibexavfsizlikni mustahkamlash va raqamli savodxonlik darajasini oshirish tadbirkorlik faoliyati samaradorligini yanada kuchaytirishga xizmat qiladi.

Shu sababli, raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag'batlantirish mexanizmlarini yanada takomillashtirish, raqamli infratuzilmani rivojlantirish, tadbirkorlarning innovatsion va texnologik ko'nikmalarini oshirish hamda elektron xizmatlar xavfsizligini ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi. Bu esa kelgusida iqtisodiy o'sishni jadallashtirish, yangi ish o'rinlarini yaratish hamda mamlakat iqtisodiyotining raqobatbardoshligini

yanada mustahkamlashga xizmat qiladi [2] (1-jadval).

1-jadval

Raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag'batlantirish mexanizmlarining iqtisodiy samaradorligi [8].

№	Rag'batlantirish mexanizmlari	Amalga oshirish yo'nalishi	Tadbirkorlik faoliyatiga ta'siri	Iqtisodiy samaradorligi
1	Elektron tijorat platformalari	Onlayn savdo tizimlarini rivojlantirish	Mahsulot va xizmatlarni keng bozorlarga chiqarish imkonini yaratadi	Savdo hajmi oshadi, eksport imkoniyatlari kengayadi
2	Raqamli to'lov tizimlari	Naqd pulsiz hisob-kitoblarni kengaytirish	Moliyaviy operatsiyalar tezligi va qulayligini oshiradi	Xarajatlarni kamayadi, moliyaviy shaffoflik ta'minlanadi
3	Onlayn kreditlash tizimi	Elektron bank xizmatlarini joriy etish	Tadbirkorlarning moliyaviy resurslardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi	Investitsion faollik va biznes aylanishi oshadi
4	Soliq imtiyozlari va subsidiyalar	Raqamli biznes uchun yengilliklar yaratish	Yangi tadbirkorlik subyektlari sonining oshishiga xizmat qiladi	Bandlik va ishlab chiqarish hajmi ko'payadi
5	Startup va innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash	Texnoparklar va biznes-inkubatorlar faoliyatini rivojlantirish	Innovatsion biznes subyektlarining shakllanishiga xizmat qiladi	Yuqori qo'shilgan qiymat yaratiladi
6	Elektron davlat xizmatlari	Litsenziyalash va ro'yxatdan o'tish jarayonlarini raqamlashtirish	Tashkiliy jarayonlarning soddalashtirishiga xizmat qiladi	Vaqt va mablag' tejiladi
7	Raqamli marketing texnologiyalari	Internet reklama va ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish	Mijozlar bazasining kengayishini ta'minlaydi	Sotuv va foyda miqdori oshadi
8	Sun'iy intellekt va avtomatlashtirish	Ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish jarayonlarini avtomatlashtirish	Mehnat unumdorligini oshiradi	Resurslardan samarali foydalanish ta'minlanadi

Yuqoridagi jadvalda raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag'batlantirishning asosiy mexanizmlari hamda ularning iqtisodiy samaradorligi yoritilgan. Tahlillar natijalariga ko'ra, raqamli texnologiyalarni tadbirkorlik faoliyatiga joriy etish biznes subyektlarining raqobatbardoshligini oshirishda muhim omil sifatida namoyon bo'lmoqda.

Xususan, elektron tijorat platformalari tadbirkorlarga geografik chegaralarsiz faoliyat yuritish imkoniyatini yaratmoqda. Natijada mahsulot va xizmatlarning ichki hamda tashqi bozorlarga chiqish imkoniyatlari kengayib, eksport salohiyati ortib bormoqda. Shu bilan birga, raqamli to'lov tizimlarining rivojlanishi hisob-kitob jarayonlarini tezlashtirib, moliyaviy operatsiyalarning shaffofligi va qulayligini ta'minlamoqda.

Onlayn kreditlash tizimi hamda elektron bank xizmatlari tadbirkorlarning moliyaviy resurslardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytirib, biznesni tashkil etish va rivojlantirish jarayonlarini yanada soddalashtirmoqda. Ayniqsa, startup loyihalarni moliyalashtirish, texnoparklar va biznes-inkubatorlar faoliyatining rivojlanishi innovatsion tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda [5].

Shuningdek, elektron davlat xizmatlarining joriy etilishi tadbirkorlik subyektlarini ro'yxatdan o'tkazish, litsenziyalash hamda hisobot topshirish jarayonlarini soddalashtirib, tashkiliy jarayonlarning samaradorligini oshirmoqda. Bu esa vaqt va mablag'larni tejash orqali biznes yuritish samaradorligini yanada kuchaytirishga xizmat qilmoqda.

Bundan tashqari, sun'iy intellekt va avtomatlashtirish texnologiyalaridan foydalanish ishlab chiqarish jarayonlarida mehnat unumdorligini oshirib, resurslardan samarali foydalanishni ta'minlamoqda. Umuman olganda, raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag'batlantirish mexanizmlarini rivojlantirish iqtisodiy o'sishni jadallashtirish, yangi ish o'rinlarini yaratish hamda mamlakatning investitsion jozibadorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag'batlantirish mexanizmlari milliy iqtisodiyotni barqaror rivojlantirishning muhim omillaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining

iqtisodiyot tarmoqlariga keng joriy etilishi tadbirkorlik subyektlari faoliyatini samarali tashkil etish, biznes jarayonlarini avtomatlashtirish hamda bozor imkoniyatlarini kengaytirishga xizmat qilmoqda.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, elektron tijorat, raqamli to'lov tizimlari, onlayn kreditlash xizmatlari, elektron davlat xizmatlari hamda innovatsion infratuzilmaning rivojlanishi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyati samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, startap loyihalarni qo'llab-quvvatlash, texnoparklar va biznes-inkubatorlar faoliyatini kengaytirish innovatsion tadbirkorlik rivojiga ijobiy ta'sir ko'rsatmoqda.

Shu bilan birga, tadqiqot davomida raqamli infratuzilmani yanada rivojlantirish, tadbirkorlarning raqamli ko'nikmalarini oshirish hamda kiberxavfsizlik tizimlarini takomillashtirish zarurligi aniqlandi. Mazkur yo'nalishlarni izchil rivojlantirish raqamli iqtisodiyot imkoniyatlaridan samarali foydalanish hamda tadbirkorlik faoliyati samaradorligini yanada oshirishga xizmat qiladi.

Umuman olganda, raqamli iqtisodiyot sharoitida tadbirkorlikni rag'batlantirish mexanizmlarini yanada rivojlantirish iqtisodiy o'sishni jadallashtirish, yangi ish o'rinlarini yaratish, investitsion jozibadorlikni oshirish hamda mamlakat iqtisodiyotining xalqaro raqobatbardoshligini mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 28.01.2022-yildagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida"gi PF-60-son Farmoni. – Toshkent: "O'zbekiston", 2022-yil. <https://lex.uz/uz/docs/-5841063>
2. Kazakov, O. S. Menejmentga kirish: darslik. – Toshkent: "Fan ziyosi" nashriyoti, 2021-yil. Meskon, M., Albert, M., Xedouri, F. Osnovy menedjmenta. – Moskva: Delo, 1992. – 489-bet.
3. Kazakov, I. M. "Effective Directions of Development of Entrepreneurship". // Conference Zone. – 2022. – B. 129–133.
4. Pogorelova, M. Ya. Ekonomicheskiy analiz: teoriya i praktika: uchebnoye posobiye. – Moskva: RIOR, INFRA-M, 2016. – 290-bet.
5. Abalkin, L. I., Volkov, O. I. va boshqalar: Ekonomika predpriyatiya (firmalar): praktikum / tahrir ostida O. I. Volkov, V. Ya. Pozdnyakov. – Moskva: INFRA-M, 2016. – 91-bet.
6. Kenjabayev, A. T. Tadbirkorlik faoliyatini axborotlashtirish milliy tizimini shakllantirish muammolari: iqtisodiyot fanlari doktori dissertatsiyasi avtoreferati. – Toshkent, 2005-yil. – 39-bet.
7. O'zbekistonda kichik tadbirkorlik: statistik to'plam. – Toshkent, 2020-yil. – 190-bet.
8. stat.uz rasmiy sayti ma'lumotlari.

muhandislik

& iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100